

Program Jabotinskoga

U posljednje se vrijeme cionistička javnost nešto više bavi pitanjem radikalnih struja u cionizmu. Povod tome daje naročito agilnost vodje cionista revizionista Vladimira Jabotinskoga, koji se sada nalazi na agitaciji u Americi i pojav, da po nekoji od revizionista obzirom na neka aktualna pitanja nastoje prikazati revizionizam kao pravi stav i najpodesniji lijek.

Nedavno je službeni organ američkih cionista »Dos Jidiše Folk« donio članak, u kojem se stvarno i po našem mišljenju veoma ispravno kritikuje program Jabotinskoga, kako je iznesen u jednom interviewu, koji je objelodanjen u njujorskim listovima »The Day« i »Die Wahrheit«. Članak je napisao sam glavni urednik organa »Dos Jidiše Folk« dr. S. Bernstein.

Prije svega je dobro — veli se u tom članku —, da Jabotinsky pozdravlja i želi pomoći drajv »Udruženih Palestinskih Fondova«. Ali njegov se program u ekonomskom i organizatornom pogledu doimlje veoma slabo. Vodja revizionista preuzeo bi »kad bi bio vodja cionizma« ove zadaće:

1. Ponajprije bi se Keren Hajesod imao izgraditi kao zasebna i potpuna organizacija s konferencijama u razmaku od dvije godine i s delegatima, kao što se biraju za ostale kongrese.

2. Svaka zemlja morala bi preuzeti jedno određeno radno područje u Palestini; jedna bi se na pr. morala brinuti za useljenike, druga za škole, treća za kolonije itd.

3. Imao bi se provesti drajv, kojim bi se trebalo namaknuti 10 milijuna dolara za Jewish Colonial Trust. Ova bi banka morala otvoriti podružnice u svim židovskim centrima, kao hipotekarne banke, industrijske banke i likvidacione banke.

4. Mora se organizovati svesvjetski pokret s lozinkom: »Kupujte u galutu palestinsku robu!« Ne bi bilo teško, predočiti za to svaku židovsku porodicu. Jabotinski sam misli ovdje naročito na produkciju hebrejskih knjiga.

5. Naročita pažnja treba da se posveti školstvu i »jer unatoč svim svečanostima još uvijek nema sveučilišta u Jerusolimu, smatrali bi revizionisti svojom prvom dužnosti, da otvore univerzitet«. Iluzija je htjeti za ovakovo sveučilište angažovati najznamenitije profesore. Trebalo bi najprije namjestiti oveći broj instruktora, koji znadu hebrejski i tako privući u Jerusolim hiljade studenata iz raznih zemalja. Mora da se uredi komercijalni odio za izobrazbu činovnika itd.

6. Treba da se ustanovi plan za progresivnu hebraizaciju židovskoga života počevši kod cionističkoga kongresa.

To je sadržaj revizionističkoga programa na organizaciono ekonomskom području. Uza svu simpatiju, koju svaki Židov gaji prema dobrim namjerama, ipak smeta, da se ličnost poput Jabotinskoga razbacuje stvarima, koje su toliko same po sebi razumljive i da ih štaviše objavljuje kao novi program. Sve to već postoji ili se već dvije godine raspravlja u židovskoj štampi. Hipotekarna Banka već postoji, Industrijska Banka ima doskora da se otvori, a i drajv za J. C. T. nije nikakav novi pronalazak. I želja za hebraizacijom cionističkoga pokreta je stari plan i jednostavno je nerazumljivo, kako se ovako nemoćno može da istupa pred javnost.

Dr. S. Bernstein misli, da se i prijedlog o zadobivanju tržišta za palestinsku robu ne smije da smatra ozbiljnim pokušajem. Tu bi se radilo o skrovitoj haluki. Tržišta se mogu da osvajaju samo u konkurentnoj borbi u cijeni i kvaliteti. Članak se dalje nastavlja:

»Oštro se mora odbiti plan, da bi svaka zemlja imala prema svom ukusu da si adoptira neko radno područje u Palestini. Kad se ne bi radilo o autentičnom interview-u, ova bi tačka pobudila sumnju, da li je moguće, da revizionisti iznose takav prijedlog.

I ovaj je plan star i već je zabačen pred 10 godina kao filantropska metoda, koja je škodljiva i tuđa cionističkoj nacionalnoj psihologiji. Izgradnja se Palestine ne može adoptirati, kao što se adoptira siročad. To su narodne dužnosti, koje leže na čitavoj naciji, radovi, da izvrše dužnosti kojih treba da se svaki Židov odgoji i spremi. Kadšto mogu da se neke zemlje, ili tačnije zemaljske organizacije organiziraju za provedbu nekih radova u Palestini, na kojima su naročito interesirani; ali inače ne smije se ni pomišljati, da se ovakove »reforme« uvedu kao programatske točke cionizma.

Interesantna je još točka o Keren Hajesodu. Jabotinsky bi htio potpunu organizaciju kao takovu s dvogodišnjim konferencijama, delegatima itd. Ovdje govori Jabotinsky s nekim pomnjanjem stvari. On je bio jedan od onih, koji su učestvovali u stvaranju konstitucije Keren Hajesoda. I tu treba reći, da nije ništa naučio, a sve zaboravio. Stvaranje potpune organizacije Keren Hajesoda protivilo se duhu i volji prvotnoga plana o Keren Hajesodu. Stvarno bi stvaranje paralelne organizacije s vremenom dovelo do ugušenja Cionističke Organizacije. Cionistička je Organizacija morala da uloži sav svoj aparat i sve svoje snage, da osigura uspjeh Keren Hajesodu, a s druge strane ostala je gotovo bez ikakvih sredstava za sebe i ako je sama odgovorna za političku i ekonomsku djelotvornu sposobnost pokreta. Tako je stvarno neodrživo stanje, koje se doskora osjetilo u Cionističkim Organizacijama sviju zemalja, pa su posvuda poduzeti po-

Palestinska pitanja

Reorganizacija žandarmerije. — Potvrda velike Rutenbergove koncesije. — Ukinuće izvoznih carina. — O zajmu.

PALESTINSKA ŽANDARMERIJA.

Pitanje učesća Židova.

(Posebni izvještaj »Židovu«).

Jerusolim, 14. marta. U vezi sa službenim saopćenjem palestinske vlade i Kolonijalnoga Ureda u Londonu o redukciji i reorganizaciji policajne i žandarmerijske posade u Palestini pronijele su se vijesti, da palestinski Vrhovni Komesar, namjerava provesti reorganizaciju pogranične službe i u tom smjeru, da u pograničnu policiju ne će biti primljen nijedan Židov. Ove vijesti, nijesu službeno potvrđene, ali nijesu ni demantirane. Nedavno je ministar za kolonije Amery u engleskoj Donjoj Kući na jednu interpelaciju o toj stvari odgovorio, da mu ništa određeno nije poznato i da se u toj stvari još vrši prepiska između njega i Vrhovnoga Komesara u Palestini lorda Plumera.

Sva židovska štampa u Palestini bez izuzetka oštro kritikuje skrovitu namjeru vlade o tom, da se Židovi izluče iz pogranične sigurnosne službe. I organi Egzekutive u Londonu »Haolam« i »The New Judaea« zauzeli su odlučan stav protiv te kombinacije, što je znak, da ima nešto na stvari. Jer ova dva lista ne bi jamačno reagovala prije, nego što su se vijesti provjerile.

Pred nekoliko dana održao se u Jerusolimu protestni miting bivših članova židovske legije. Lord Plumer demantirao je vijest, da se on izjavio protiv ustanovljenja posebnog židovskoga žandarmerijskoga korpusa u Palestini. U demantiju se kaže, da lord Plumer nije uopće iznio nigdje svoje mišljenje o toj stvari.

LORD PLUMER POTVRDIO JE PONOVRNO RUTENBERGOVU KONCESIJU ZA ELEKTRIFIKACIJU PALESTINE.

Vrhovni Komesar za Palestinu lord Plumer potpisao je ponovnu tako zvanu veliku koncesiju inž. Rutenberga za elektrifikaciju Palestine iskorištavanjem vodopada Jordana. Dosada je važila samo tako zvana mala koncesija, koju je inž. Rutenbergu potvrdio svojevremeno sir Herbert Samuel, a o velikoj koncesiji postojali su samo neki aranžmani. Pregovori, koji su konačno doveli do ovoga završetka, trajali su gotovo pet godina. Troškovi planiranih radova iznositi će kako javlja »Yewish Times« oko dva milijuna funti. (Ziko).

trebni koraci, da se postigne jednakost snaga. Na svu se sreću sada nalazimo u stadiju normalnoga povratka k zdravim oblicima organizacije. Jabotinsky hoće upravo tačku, koja se je pokazala opasnom, učiniti stalnom »reformom«. Prije pet godina bilo bi imalo smisla govoriti o neutralnom Keren Hajesodu, ali ostati sada uporno kod toga naziranja znači jednostavno, boriti se za jedno preživjelo gledište.

Ali ima još dva politička zahtjeva, s kojima se valja pozabaviti: zaštitna carina u svrhu pomažanja palestinske industrije i zahtjev, da se državno zemljište podijeli Židovima. Što se tiče zaštitne carine, mučno je, da Jabotinsky zbog toga napada Cionističku Egzekutivu i da je okrivljuje zbog nemara. Kako je u istinu s palestinskom industrijom? Svatko zna, da se jedva od godinu dana unatrag može da govori o prvim počecima, zaista ne više nego o počecima nekih industrija u Palestini. Neke olakšice u tarifu su već stvorene, i razumije se, da će odgovorne instance činiti sve, što mogu, da postignu povoljan rezultat. Ali carinska se tarifa ne ustanovljuje preko noći. Tu treba vremena, rada, truda i strpljivosti. To se može postići samo pomoću pregovora s vladom. Imademo li povjerenja u mandatarnu vlast, možemo da se nadamo, da će se postići, što je moguće. Prenosi li se pitanje u njujorsku Manhattan-Oper (ovdje je Jabotinsky održao predavanje) dobiva stvar sasvim drugačiju boju. Obzirom na državno zemljište u Palestini zastupa Jabotinsky posve kategorički zahtjev. Ono se imade odmah podijeliti onima, koji ga hoće obradivati. To se može po njegovom mišljenju učiniti samo na temelju staroga turskoga zakona, po kojemu pripadne vladi zemljište, koje se tri godine ne obradjuje. Jabotinski oštro kritikuje Cionističku Egzekutivu zbog »nemara« u toj tački. Ali on ignorira, da se ovdje ne radi toliko o nemaru, koliko o naročitim shvaćanjima. Jabotinsky nije bojažljiv, ali oni na kojima leži odgovornost, imadu pravo i dužnost da budu oprezniji. Prva je potreba cionizma, da se ne valja gubiti u nervozu i moraju čuvati nervi. Sav je židovski svijet pozdravio preporuku Saveza Naroda, da su Židovi ovlaštteni, da traže određene dijelove državnih zemljišta i svi osjećaju, da će — kad nastupi psihološki momenat — pregovori s mandatarnom vlasti, a možda i s drugim krugovima dovesti do povoljnoga rezultata.

Zbog čega je cionizam izvoštio toliku političku pobjedu? Kako će se objasniti, da su narodi Evrope i Amerike redomice odobrili ideju židovske narodne domaje i da ne odstupaju od svoje odluke? Tajna je u tome, što se je cionizam učinio nenapadivim, t. j. da nema u njemu momenata, koji bi se ispravno mogli napasti. Cionizam se kloni svega,

UKINUĆE IZVOZNIH CARINA U PALESTINI.

Jerusolim, 16. marta (JTA). Vrhovni Komesar Palestine, Lord Plumer, potpisao je potvrdu, kojom se ukidaju sve izvozne carine za robu, osim duhana i starina. Ova je odluka za Palestinu od zamašne važnosti. Već je Sir Herbert Samuel iznio sličan prijedlog londonskom Kolonijalnom Uredu. U godini je 1920. izvezeno iz Palestine robe za 1,361.000 L; u godini 1921. za 1,499.999 L, 1922. 1,542.000 L, 1923. 1,789.000 L, 1924. za 2,059.931 L. — U svim tim godinama je uvoz daleko nadmašio izvoz. Pred kratko vrijeme izdao je glavni sekretar palestinske vlade saopćenje, da to, što se u Palestinu uvozi robe za 5,000.000 L, a izvozi samo za 2,000.000 L, ne znači da zemlja srlja u gospodarsku propast nego znači štaviše obogaćenje, jer se ponajviše uvoze strojevi, koji služe razvitku zemlje. Palestinska trgovačka bilanca nije pasivna, pa makar uvoz nadmašuje izvoz.

PLAN ZAJMA OD 50 MILIJUNA DOLARA ZA IZGRADNJU PALESTINE.

New York, 13. marta (JTA). Sudac Bernard A. Rosenblatt, američki član Financijalnoga i Gospodarskoga Vijeća Cionističke Organizacije i predsjednik osiguravajućega poduzeća Palestine Securities Juc., iznio je u jednom interview-u s dopisnikom JTA svoje mišljenje o mogućnostima planiranoga nacionalnoga zajma za izgradnju Palestine. Ovakav zajam, rekao je g. Rosenblatt mora da bazira na imovini same zemlje i na dohocima, koji se mogu radom izbiti iz te imovine, a ne na novčanim doprinosima izvana. Istaknuo je primjer Tel Aviva, kojemu je on plasirao zajam u Americi. Bogatstvo Tel Aviva raste tako, da se sada može pripremiti oveći zajam za zdravstvene uredbe. Prihod od obilgacija novoga zajma treba da se upotrijebi za izgradnju cesta, pristaništa, opskrbe vodom, javne zdravstvene uredbe. Zajam će se emitirati čim se izvrši udruženje Tel Aviva s ostalim velikim židovskim kolonijama u »Židovsku Gradsku Ligu u Palestini«. Dr. Ruppini i Henry Morgenthau predložili su zajam u visini od 50 milijuna dolara. Ne znam, smije li se preuzeti tako visoka obilgacija, ali je sigurno, da će planirana gradska Liga naići na respekt u financijskom svijetu. Značajno je, da je maleni Tel Aviv dobio novac uz 6½% dok zemlje poput Francuske, Italije, Poljske itd. moraju da plaćaju daleko više kamate.

što bi u očima kulturnoga svijeta moglo pobuditi sumnju u pravednost njegova principa. Naši su protivnici u javnom mišljenju Evrope i Amerike izgubili svaki moralni oslonac, jer ne mogu svijetu pokazati nijednu od Židova počinjenu nepravdu, koja bi mogla izazvati opravdani protest. Podjela državnih zemljišta Židovima daje našim protivnicima oružje u ruke, da podjare javno mnijenje nacija protiv nas. U vezi s konfiskacijom zemljišta počet će se shvaćati naše protivnike. I u samoj Zemlji iskoristilo bi se to kao sredstvo za hajku protiv nas. Možemo li mirne savjesti reći, da smo sada dovoljno jaki, da riskiramo borbu protiv takove hajke? U povijesti naroda je zemljišna politika uvijek vezana uz borbe i nemire. Zemljišno pitanje predstavlja posvuda ranu, koja se nerado dira. Mi Židovi vidimo na sreću pred nama mogućnosti, kod kojih možemo da se uklonimo tih opasnosti. Mi možemo zemlju kupiti i postati njezini pravi i pravni posjednici po svim pojmovima socijalnoga poretka i civilizacije. Kad smo mogli čekati dvije hiljade godina, da stupimo opet na naše tlo, moći ćemo jamačno nasmoći i toliko strpljivosti, da počekamo još nekoliko godina, dok naša pozicija bude jača a psihološki momenat povoljniji. Galut nas je stajao toliko nacionalnoga kapitala, pa neka nas geula stoji još nekoliko tuceta milijuna dolara. Dakako da je nabavljanje novaca vanredno teško pitanje, ali treba da si dozovemo u pamet Herzlovu riječ: »Sve će nam narodi oprostiti; samo ne, što nemamo novaca«. Imademo jasan primjer u Afule, gdje je došlo i do prolijevanja krvi. Naši su protivnici počeli da iskorištaju ovaj slučaj za hajku, ali nisu uspjeli, jer smo kupnjom i utanačenjem s vladom postali posjednici zemljišta i jer su svi javni faktori morali da se stave na našu stranu. . . .

Što dakle preostaje od Jabotinskyjevih programatskih točaka? Svaki objektivni Židov naći će odgovor i sam. Nitko nema ma ista protiv jedne idealističke grupe, koja služi cionizmu kao pozitivna opozicija. Mi trebamo takovu grupu. Ona ima da izvrši u našem pokretu zahvalnu zadaću. Ali ni Jabotinskyjev program, a ni njegove metode ne kreću se u tom smjeru.

PUT dr. WEIZMANN U PALESTINU.

Pariz, 17. marta (JTA). U nedjelju dne 14. marta imao je predsjednik Cionističke Organizacije dr. Hajim Weizmann da stigne zajedno sa svojom porodicom u Marseille, pa da odanle nastavi put u Palestinu. Nakon boravka u Palestini, koji će potrajati nekoliko nedjelja, vratit će se predsjednik Weizmann u Evropu, da prisustvuje sjednici Akcionoga Komiteja.

PETA GODIŠNJICA KEREN HAJESODA.

London, 16. marta (JTA). Glavni Ured Keren Hajesoda saopćio je Jevrejskoj Telegrafskoj Agenciji, da se u mnogim zemljama sprema proslava pete godišnjice osnutka Keren Hajesoda. Taj će se dan upotrijebiti i za pojačanje ackije za Keren Hajesod.

Keren Hajesod osnovan je na temelju zaključka prve izratne cionističke konferencije, koja se održala u Londonu godine 1920. Djelovati je počeo Keren Hajesod 1. aprila 1921.

Glavni ured Keren Hajesoda javlja dalje, da su izgledi za prihode u mjesecu martu veoma povoljni. Američki Keren Hajesod avizirao je oveći iznos i pored redovite mjesečne doznaka, južno afrički Keren Hajesod doznao je 7500 funti kao predoznaku na ime kampanje, koja će započeti nakon dolaska g. Nahuma Sokolova i M. Hindesa.

PRIMICI KEREN HAJESODA U FEBRUARU.

London, 16. marta (JTA). Prema saopćenju Glavnoga ureda Keren Hajesoda iznose primici KH u mjesecu februaru svega 34.180 funti.

Udružene Države doznačile su u tom mjesecu najviše od svih i to: 20.658 funti. Za njima dolaze redom Rumunjska (3.447), Finska (1270), Engleska, Holandija, Južna Afrika, Njemačka, Poljska itd.

Jugoslavija je u februaru doznačila 100 funti, pa stoji na 18 mjestu.

PUT NAHUMA SOKOLOVA I dr. M. HINDESA U JUŽNU AFRIKU.

Varšava, 17. marta (JTA). Dr. M. Hindes, član cionističkog Akcionog Komiteja i Vrhovnog Vijeća cionista u Poljskoj otputovao je u Južnu Afriku, da ondje kao član cionističke delegacije poradi za Palestinu. Na čelu te delegacije bit će g. Nahum Sokolov, predsjednik Cionističke Egzekutive, koji sada boravi u Americi.

POVIŠENJE PRIHODA ŽIDOVSKOG NARODNOG FONDA.

Primici u februaru. — Jugoslavija na šestom mjestu.

Jerusolim, 15. III. 26. (P. C.) U prvih pet mjeseci ove poslovne godine (oktobar 1925. — februar 1926.) sakupio je Keren Kajemet 99.998 funti, što upoređeno s primicima istoga perioda prošle godine znači porast od 16%. Lane su primici u istom periodu iznosili svega 86.330 funti. Ove godine nijesu sačinjeni testamenti u korist KKL a prošle je godine ovo vrelo prihoda odbacilo 2240 funti.

Glavni primici u mjesecu februaru ove godine doznačeni su iz ovih zemalja (brojke u zagradi označuju svotu, koja je doznačena u spomenutih pet mjeseci): Udružene Države 7589 funti (28.028), Poljska 2438 funti (16.537), Južna Afrika 2093 (9682), Engleska 2060 (7103), Rumunjska 1170 (6253), Jugoslavija 1135 (1726), Njemačka 939 (6105), Čehoslovačka 856 (3573).

SLUŽBENI NAZIV ŽIDOVSKOGA NARODNOGA FONDA NA NEJEVREJSKIM JEZICIMA.

Glavni Ured Židovskoga Narodnoga Fonda u Jerusolimu, javlja da je prema zaključku Direktorija Žid. Nar. Fonda traženo registrovanje Fonda u Engleskoj i da je Fond registrovan pod imenom Keren Kayemet Leisrael Ltd. Ova se transkripcija ima da upotrebljava u svim službenim poslovima i objavama Židovskoga Narodnoga Fonda i cionističkih institucija.

POPLAVA U KOVNU.

Stotine židovskih porodica bez krova.

Kovno, 16. marta (JTA). Teška poplava koja je snašla Kovno, glavni grad Litve, osobito je teško pogodila židovske stanovnike. Dio grada, što leži na sastavu Meniela i Vilije, nastavlja gotovo isključivo Židovi. Katastrofa im je uništila kuće i kućista, Bijeda je veoma velika. Organizovan je odmah pomoćni komitej. Pomoćno društvo »Egra« interveniralo je kod ICA i Jointa, koji su obećali skorou pomoć.

NUMERUS CLAUSUS U RUMUNJSKOJ.

Štrajk na svim rumunjskim univerzama.

Bukarešt, 16. marta (JTA). Ovdje održavana konferencija zastupnika antisemitskih studenata zaključila je štrajk na svim univerzama i to na neizvjesno vrijeme. U komuniqueju se saopćuje da rad na univerzama može započeti tek onda, kad se ispune svi njihovi zahtjevi, među kojima je prvi numerus clausus za Židove. Univerziteti se senat vijećao je danas o stanju prouzročenom štrajkom. Ministar prosvjete Angheliescu bio je zamoljen da prisustvuje sjednici. Vjerojatno je, da će se zatvoriti sve visoke škole. U tom je smislu ministar Angheliescu dao predstavnicima štampe izjavu.

VODJA AMERIČKIH SOCIJALISTA ZA IZGRADNJU PALESTINE.

New York, 14. marta (JTA). Predsjednik socijalističke partije Amerike J. W. Debs, poslao je čikaškoj konferenciji Židovskih radnika pozdravni telegram, u kojem osobito naglašuje njegovu simpatiju za palestinsko djelo, te ističe, da Židovsko radništvo u Palestini vrši zaista idealno i izgradjivalački rad.

Uvoz automobila u Palestinu.

London, 16. marta (JTA). Član Donje Kuće Walter Baker (Radnička Stranka) stavio je interpelaciju o uvozu automobila u Palestinu. Parlamentarni sekretar kod departmana za prekomorsku trgovinu Mr. Arthur Michael Samuel odgovorio je: U godini 1924. uvezlo se u Palestinu 305, u prvih 10 mjeseci godine 1925. 656 automobila. Većina je automobila uvezeno iz Udruženih Država Sjeverne Amerike.

ŽIDOVSKA DELEGACIJA KOD ANGORSKE VLADE.

Priznaje se lojalnost turskih Židova.

Carigrad, 17. marta (JTA). Kako je poznato započela je truska štampa pred neko vrijeme hajku protiv Židova. Povod hajci bila je vijest, da je 300 španjolskih Jevreja u Turskoj poslalo madridskoj vladi očitovanje lojalnosti. — Ispostavilo se, da u toj vijesti nema ni jedne riječi istine. Židovske općine u Angori, Carigradu, Smirni i Brusi protestovale su u javnim izjavama protiv hajke na Židove, te ustvrdile da je vijest o očitovanju lojalnosti izmišljena. Predsjednik kluba španjolskih Židova u Carigradu, g. Saltiel, kao i španjolsko poslanstvo u Turskoj, očitovali su u javnim proglasima, da nitko o takovoj izjavi lojaliteta ništa ne zna. Budući da je štampa usprkos svemu ustrajala u hajci, uputila se deputacija (sastojeći od prijašnjeg zastupnika Smirne g. Mazliaha, g. prof. Galante s carigradske univerze, g. Gad Franko-a, g. Simona Levi i g. Henria Soriano) u Angoru, da s predsjednikom turske republike Mustafom Kemal-pašom i članovima vlade riješe stvar, te da iznesu lojalnost turskih Židova za Tursku.

Ova se deputacija sada vratila u Carigrad. Članovi su izjavili, da su s uspjehom misije veoma zadovoljni. Predsjednik kao i članovi vlade izjavili su deputaciji, da vlada u Židovima vidi lojalni i zemlji koristan element. Napose je izjavio ministar unutarnjih posala, da od srca žali hajku štampe protiv Židova. Pa sve da je i tačno, da je malen dio Židova očitovao lojalnost kojoj drugoj državi, ne smije se zato zamjerati svim Židovima u Turskoj.

Za vrijeme boravka u Angori predala je delegacija vladi projekat upravnog sistema židovskih općina na temelju novog zakona o rastavi države od crkve. Projekat je izradila komisija, koju je izabrala konferencija svih jevrejskih općina Turske. Vlada je pregledala projekat i odobrila ga.

Sad je i turska štampa promijenila svoj stav prema Židovima. List »Djumhuriet« koji je zapravo započeo hajku, konstatuje sada da u Turskoj nema židovskoga pitanja. Turska ne će u postupanju prema Židovima nikada spaсти na nivo Rumunjske ili Poljske. Vladi blizak list »Milijet« piše, da su Židovi najlojalniji element u zemlji.

Dr. EHRENPREIS NE IDE U SOLUN.

Breslava, 16. marta (JTA). Breslavskom »Jüdische Volkszeitung« javljaju iz Soluna: Rabin dr. Ehrenpreis iz Stockholma, koji je prije nekoliko nedjelja bio u Solunu, da ondje s općinom pregovara o preuzimanju rabinata, saopćio je konačno solunskoj općini, da ne će preuzeti rabinsku službu u Solunu.

PROSLAVA STOGODIŠNJICE BEČKE SINAGOGE.

Beč, 16. marta (JTA) 9. marta je prošlo 100 godina, što je posvećena prva bečka sinagoga u unutrašnjosti grada. Interesantne su ove reminiscence:

Godine 1792. dobili su bečki Židovi ograničena prava religiozne zajednice; smjeli su se organizovati kao »Koleg obrazovane klase ovdašnjih Izraelaca«. 1811. dopustio im je car Franjo I. kupnju zemljišta za gradnju sinagoge. 1820. živjelo je u Wienu 137 tolerovanih Židova. Tomu je pridolazilo nekoliko »služnika« i »stranik« Židova sa privremenom dozvolom stanovanja u Beču. Svaki netolerovani mora se dvaput mjesečno javiti u Uredu za Židove. Izuzetak bio je Emil Rothschild. Ako se koji tolerovani htio ženiti, morao je čekati, dok umre koja glava obitelji. Bilo je lakše dobiti plemićki diplom, nego tolerantsko pismo. Potpuno pravo osnovati religioznu zajednicu, dobili su bečki Židovi tek nakon uvođenja ustava godine 1848. Konstitucijom zajamčena postala su ova prava tek u godini 1867.

Dne 9. marta navršilo se sto godina od prve svečane službe Božje u sinagozi u Seitenstettengasse. 16. marta 1826. počela je redovita služba božja u toj sinagozi.

NAVODNO ĆE SE PONOVO OTVORITI DELFINEROVA TVORNICI SVILE U TEL AVIVU.

Jerusolinski hebrejski dnevnik »Doar Hajom« donosi vijest, za koju kaže, da potječe iz pouzdanoga vrelo, da Delfiner namjerava ponovno otvoriti svoju tvornicu svile u Tel Avivu, koju bi imao da vodi jedan prokušani stručnjak iz Beča.

Gradska Uprava u Tel Avivu odlučila je da Delfinovu tvornicu oslobodi od gradskoga poreza sve do g. 1930. pod uvjetom da tvornica za kratko vrijeme započne radom.

BUDIMPEŠTANSKA AKADEMIJA ZNANOSTI ZA ŽIDOVSKU NARODNU BIBLIOTEKU.

Budimpešta, 16. marta (JTA) Delegat jerusolimskog glavnog biroa KKL Bela Szekely, govorio je s generalnim sekretarom madžarske akademije znanosti, dr. Eugenom Balogh, da ga interesuje za židovske kulturne institute u Palestini. Dr. Balogh, koji je dobro informiran o kulturnim institucijama Palestine, izjavio je, da je u zadnje vrijeme u kontaktu sa Židovskom Narodnom Bibliotekom, te da joj peštanska akademija namjerava pokloniti sva svoja, a on sam (dr. Balogh) sva djela madžarskih klasika. Madžarska se Akademija topla zahvaljuje židovskom pjesniku Avigdoru Hameiri u Palestini, za majstorski prijevod Madačove »Tradije čovjeka« na hebrejski.

DRAJV JOINTA POVIŠEN NA 20 MILIJUNA DOLARA.

New York, 15. marta (JTA). Konferencija vodja Jointa, koja se je održala u stanu Mr. Felix M. Warburga stvorila je zaključak, da se objavi apel na američko židovstvo da se obzirom na nevolju koja vlada među Židovima na Istoku Evrope svota, koja se ima sabrati u tri godine u svrhu pripomoći tim Židovima poviši od 15 milijuna na 20 milijuna dolara. Kvota, koja otpada na New York povišuje se prema tome od 4 na 6 milijuna dolara.

Iz štampe

Članak »Pojmovi se bistre« u »Nar. Žid. Svijesti«. — »New Palestine« i preseljenje Keren Hajesoda u Palestinu. — »Obzorov« poljski prilog i statističke date o Židovima. — »New Judea« i ijar-akcija u Jugoslaviji.

U »Narodnoj Židovskoj Svijesti« od 12. marta nalazi se na uvodnom mjestu članak »Pojmovi se bistre«, koji ima da bude deklaracijom ispred grupe oko »Narodne Židovske Svijesti«. Povod je članku boravak izaslanika Radnoga Odbora Saveza Cionista gg. Hansa Hochsingera i inž. Otona Rechnitzera u Sarajevu. U članku se ponajprije pohvalno govori o samim ličnostima spomenute gospode a onda naglašava, da se njihovim boravkom u Sarajevu nije ništa promijenilo.

Pisac članka nastavlja, da grupa oko »Narodne Židovske Svijesti« nije jedna na cionističkoj bazi organizovana jedinica, čime misli reći, da ta grupa nije kao takova u sklopu Cionističke Organizacije i da prema tome nije organizatorno podređena nijednoj cionističkoj instanci, dakle ni Savezu Cionista za Kraljevinu SHS. Ona ima svoju pozitivnu zadaću, da iznad rada u cionističkom smjeru radi u prvom redu na zbližavanju Seferada i Aškenaza. Grupa »priznaje de jure i de facto u Sarajevu postojeće i silom prilika stvoreno stanje«, ali je potpuno rezervisana prema Mjesnoj Cionističkoj Organizaciji, jer da ta nije cionistička. Za nerad M. C. O. u Sarajevu nema se nitko drugi kriviti, nego vodstvo te M. C. O., jer je, izvodi pisac, nitko nije kušao prijeći u radu. Argumenat sarajevske M. C. O., da je bila priječena u radu time, što je grupa »Oko Narodne Židovske Svijesti« imala neki direktni aranžman s Radnim Odborom (Pisac je očito mislio s Upravom KKL Ured. »Židova«) i što je direktno slala novac u Zagreb. Taj argumenat pisac pobija tvrdnjom, da se nitko ne može prijeći, da za KKL sakupljeni novac šalje izravno u London ili Jerusolim. Stvarnim detaljem (sabiranje prinosa za zlatni šekel) potkrepljuje pisac tvrdnjom, da grupa oko »N. Ž. S.« nije priječila cionistički rad ni u danima najžešće borbe. Stvar je ličnoga ukusa, hoće li se sjediti za istim stolom s ljudima, »koji su se ogrješili protiv najosnovnijih jevrejskih i cionističkih postulata«. Grupa oko »N. Ž. S.« je protiv saradnje s protivničkom grupom, jer je odgovor na pitanje, kakove bi koristi bilo odatle negativan; uspjeh ne bi bio veći od onoga, što se može postići, ako svaka grupa u svome krugu intenzivno radi za cionističke zadatke. Grupa oko »N. Ž. S.« kaže se dalje, zna što hoće i ona vodi računa o svim faktorima i mogućnostima; udešavanje njenoga stava je stvar dobro promišljene taktike. Saradnja je — ako je protivničkoj grupi iskreno do saradnje i zbliženja — moguća na drugim područjima gdje grupa hoće da zajednički radi na dobrobit cjeline (na političkom i komunalnom području dakle). Vodstvo M. C. O., koje nije cionističko, htjelo bi da se riješi balasta, ali grupa oko »N. Ž. S.« ne će nikome da omogućava »bjegstvo iz cionizma«.

Na kraju se članka konstatira, da je grupi oko »N. Ž. S.« svejedno kako će Radni Odbor Saveza Cionista sad, kad je situacija čista, poći da riješi spor, da li internim liječenjem ili kirurškom amputacijom. »Mi — veli se dalje u članku — ostajemo isti: kao što smo i bili: vjerni pristaše Cionističke Organizacije i voljni, da prema svojim silama i mogućnostima najsvjesnije izvršimo svoje cionističke dužnosti, odgovorni jedino našoj jevrejskoj savjesti.«

Ovome članku »Narodne Židovske Svijesti« imamo da napomenemo:

Pisac naglašava lojalnost prema Cionističkoj Organizaciji, a podjednako ističe, da grupa oko »Narodne Židovske Svijesti« nije podređena cionističkim instancama. Bit će da je pisac imao razloga da toliko istakne ovaj momenat. Ali nam se ipak čini, da je, recimo, jurnuo na vjetrenjače. Tko pozna uređenje Cionističke Organizacije znat će, da pojedina društva makar bila organizovana i na Bazelskom programu nijesu samim tim faktom podređena kojoj podružnoj ili glavnoj instanci Cionističke Organizacije. Radi se o nečem drugom. U grupi oko »Narodne Židovske Svijesti«, koliko je nama poznato, okupljen je oveći broj sarajevskih plaćalaca šekela. Ovi su plaćaoći šekela članovi Cionističke Organizacije. Svjetska Cionistička Organizacija dijeli se na pojedine zemaljske organizacije i federacije. Te zemaljske organizacije okupljaju redovito one cioniste, koji nijesu organizovani unutar Cionističke Organizacije u posebnim priznatim frakcijama (kao što je na pr. slučaj u Poljskoj i drugdje). Na teritoriji Kraljevine SHS je medjustanica između plaćalaca šekela na toj teritoriji i Svjetske Cionističke Organizacije Savez Cionista za Kraljevinu SHS. Vodstvo se toga Saveza ima starati za rad na svojoj teritoriji. Posredstvo — organizatorno — između toga vodstva i plaćalaca šekela su Mjesne Cionističke Organizacije. Vodeći računa o stvarnim prilikama i o praktičnom radu počesto se dešava da Savez Cionista opći i s nekim društvima, koja mu inače nikako nijesu kao takova organizatorno podređena. Tako je to slučaj i s grupom oko »Narodne Židovske Svijesti«. Na tu se grupu obraćalo vodstvo Saveza Cionista samo za to, da se stvore što bolje mogućnosti skupnoga rada u Sarajevu, a ta grupa, kako rekosmo,, predstavlja oveći broj sarajevskih plaćalaca šekela, koji su inače, kao i svi ostali plaćaoći šekela u Sarajevu, s formalnoga gledišta u smislu saveznoga statuta, članovi sarajevske M. C. O. Stvar je svakoga pojedina kako će on da udesi svoje vladanje unutar jedne organizacije, da li će na pr. uz vodstvo M. C. O. ili u opoziciju. Mjesna Cionistička Organizacija u jednome mjestu bnhvača sve plaćaoce šekela u tom mjestu. Neispravno je dakle, da se netko, tko plaća šekel stavlja izvan okvira zemaljske organizacije. Nema direktnih članova Svjetske Cionističke Organizacije. Sarajevska M. C. O. nije po našem mišljenju nikakovo specijalno udruženje, ona je, što joj i ime kaže, mjesna organizacija svih plaćalaca šekalim u Sarajevu. Samim faktom kupnje šekela svatko je član M. C. O. svojega mjesta.

Beograd: I. Dražoner 300, diploma umjesto cvijeća I. Farchi na veridbi Berta Medina-Jaša Nachmias 100, društvo Omladinske Stednje 300, društvo Mladolještvo 500, N. N. 50, Na Hanuka Gabaj Avrama I. Aruesti 202, u kući Alfreda Hasona; sabrao Aruesti 270, na prsten Levi-Mevorah u kući J. Koena 204, na zakuski kod B. Rafajlović 50, Avram D. Levi prig. veridbe Farkić-Mejulas 50, Ašer I. Abravanel, Pirot, sabrano 71, umjesto cvijeća Medina-Arueti-G. Ruben i D. Mešulam 100, D. Pijade-Baruh gdja. Berta Medina 50, na vjenčanju Karglanović-Mandil 360, Mašijah-Kalderon 360, Zulija-Levi 347, Mandil Baruch 110, diplome umjesto cvijeća Avram Koen-Berti Medina Nachmias 50, Rašela Koen-G. Pijade-G. Baruch 50, na prsten Pijade-Baruch, Bijeljina 551 4075.—

Osiijek: Čist prihod Purim zabave 18.000, naknadno poslali Otto Barun Guttmann 300, ravn. Hinko Herz 100, ravn. Milan Bayer 100, ravn. Oskar Kalman 100 18.600.—

Zenica: Sabirna akcija na Purim: Cibi Schnap, Ida J. Montilja sabrale 186.—

Ispravak iskaza br. 6 i 8 89.75

32.919.50

89.75

33.009.25

DJEČJI SABIRNI ARCI.

Zagreb: Levi Lorand 52, Adler Julije 78, Vera Klein 47 177.—

Gradačac: Tonka Kraus 73, Jokica Kohlenberg 54, Moric Kabiljo 42 169.—

346.—

DAROVI U HRAMU.

Stari Bečej: Jene Rozenberg 50, Josif Schönaug 25, Gavro Darvas 20, dr. A. Nadj 10, dr. O. Krausz 10, Lj. Smatana 10, Stefan Nadj 5 130.—

Subotica: Boras 10, Klopfer 5, Vadmar 10, Klein 10, Beck Lajoš 50 85.—

Splīt: 545.—

Senta: 800.—

Beograd: Sam. de Majo 100, Josef Nahmias 100, Isak Farchi 50, Isak S. Levi 50, H. Almušino 50, Leon Sid 50 400.—

Niš: 224.—

Našice: Sami Kohn 50.—

Vršac: Dr. David Alkalay 100.—

Sanski Most: Šemaja Hazan 10, Menahem Zipser 20, Hajim Atijas prig. barmicva 30, Isidor Albahari prigod. barmicva 15 75.—

2409.—

OPĆI DAROVI.

Stari Bečej: Gjuro Berndorfer 12, Aleks Majzler 20 32.—

Subotica: Umjesto vijenca Aladar Lehner daruju braća Boroš 25, kazna Andor Buchwald 25, N. N. 35, »Hakoah« 32.50 117.50

Savski Marov: Ing. A. Popper 100.—

Zagreb: Iso i Šalom Mevorah za ozdravljenje ujaka Ide 20, Hochsinger 20, izgb. oklada Joel-Schweiger 25, »Makabi« za licit. gomb. hlačice 21, dr. P. Neuberger za otplatu duga sudsk. vijeć. Gvozdenović 100, Herman Blecher 100 286.—

Ludbreg: Sabrano kod Megile 50, Natanot Levjanim šakupile Silva Deutsch, Ruža i Julka Moses, Greta Fried 160.—

Vinkovci: Slavko Brichta 10.—

Virovitica: L. Grossmann 200.—

Osiijek: Prig. smrti ud. Tereze Schulhof daruju pod 100: dr. Hugo Spitzer, Ignjat Grünberger i supruga Marcel Schulhof, Lav. Slinger i supr.; po 50: Eugen Löbl i supr.; po 25: Karlo Grünberger, Gisela Grünberger; prig. smrti pok. Franje Frey daruje ing. Gabor Engel 25, prig. smrti pok. S. Rottmana

daruje Bela Friedmann 50, prig. otvorenja univ. daruje dr. Koloman Saryas, Vočin 100 675.—

Vršac: Dr. Julje Dohany, Karlsdorf, 300, dr. A. Menzer dobit kod trendlanja 100, 400.—

Bitolj: Mešulam Aroesti 20, Isak A. Aroesti 20, Mordehaj Levi 20, Mišel Elijan 60, Nehama Šelomo 20, Mošan J. Pardo 10, Elijan Perta 10, Mošen Kamhi 20, Šabeta Asael 10, Leon Kamhi 60, Isak Kalderon 10, Natan Honen 36, Mojš Kamhi 20, Behier Išah 50, Isak Levi 20, Aron Pardo 30, Majo Aroesti 70, Samuel Levi 50, O. D. 10, Merkado Kamhi 10, E. Kassorla 20, J. A. Aroesti 30, G. S. Aroesti 10 616.—

Bjelovar: N. N. ½ gdjica Mirški 200.—

Niš: 733.75

Beograd: Na svadbi Wiegenfeld-Lebl 110, dr. Isak Amar 100, Rejna Albalaj, Šabac 40, N. N. ¼ Mici Baruch 100, Miša Savo 20 370.—

3900.25

MASLINE.

Zenica: Samuel Papo na ime pok. Isidora Levi prig. oblj. smrti 60.—

Senta: Gdja. Roža Fekete 985.—

Stari Bečej: Prigodom Barmicva Karlo Giskan daruju 3 m 270.—

1315.—

PREGLED.

Iz Bosne i Hercegovine 4419.—

Iz Hrvatske, Medjumurja, Dačmacije, Slavonije 31.795.95

Iz Srbije 12.929.75

Iz Vojvodine 6.239.50

Za ispravak iskaza br. 6 7, 8 89.65

55.473.85

Športske potrebštine dobijete u najboljoj kvaliteti kod „NEGRO“ ILICA 19.

SANDALE

smedji blank šivane (flexible) ili kovane u najboljoj kvaliteti, marka

»STANDARD«

dobavlja uz jeftine originalne tvorničke cijene na veliko i malo

CARL POLLAK d. d., LJUBLJANA.

glavno zastupstvo

FRKOVIĆ I DRUG, ZAGREB.

Mesnička ulica broj 5. Telefon br. 4-45.

„Mladenka“

prima na izradbu sve muško i žensko rublje, nadalje endlanje, — ažuriranje i vezenje na stroj —

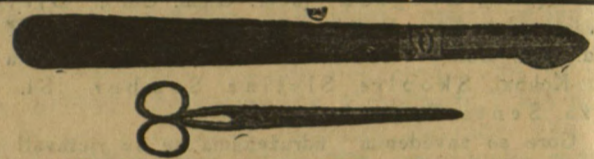
Zagreb Račkoga 5 (vrata 10-a)

Rublje za novorođenčad, jednostavno i luksuzno, vlastiti domaći proizvod, preporuča »E G A«, Ilica 53, uz najsolidniju izradbu i uz najniže cijene.

SALON „EMA“
češnjaonica za dame
Zagreb, Ilica 12.

Julio Hofman
Zagreb, Ilica 61

Trgovina svakovrsnih rubaca na veliko

Vjekoslav Flosberger

M. Rothmüller — vlasnici — H. Grossmann
Električna brusiona i trgovina finočelične robe.
ILICA 8. ILICA 8.

Delikatesa A. Goljevščak
Pikolljeva ul. 17.

imade na skladištu raznih sira, svježeg tešanjskog maslaca, sardina, keksa, bonbona, čokolade, likera, ruma, konjaka i t. d. te se ovime poštovanom općinstvu najtoplije preporuča.

Hagada Šel Pesah sa hrvatsko-srpskim prijevodom i uputama na hrv.-srp. jeziku (D 25)
Molitovalk za maskir s hrv.-srpskim prijevodom (Din 20)
Molitoval „Kralj i dom“ za bogoslužitelja (Din 30)

u obradbi rabina dr. Maksa Engela

Naručuju se uz gore naznačene cijene kod

Nakladne knjižare

Josip Goldberger
Križevci

Sanduke

svakovrsne po mjeri izradjuje
Herman Müller, Zagreb
Ilica 220. Telefon 4-10.
Izvršite tvrdo imehoo s olarskog drva.

Jogurt

predusreće i liječi poglavito okrećenje žila, bolesti želuca i crijeva, bubrega, jetara, žuči i mjehu, slabokrvnosti, bjedicu, bezsanicu, nervoznost lošu probavu, sladornu bolest i t. d.

Za sušičave je JOGURT vrlo kreпка hrana. — Osobito povoljno djeluje JOGURT kao hrana za djecu, jer ju osvježuje, okrepljuju i jača te pospešuje njihov razvitak.

Pazite na naš zaštitni znak!

Naš JOGURT dostavljamo u kuću počevši jednom bočicom. — Naručbe:

JAJEKS, Zagreb, Jelačićev trg 28.
Dvorište desno, II. kat, telefon 16-05.

Tiskanice i papir
za trgovačka i industrijalna poduzeća
i sve uredske potrebštine nabavljate
najbolje i najjeftinije
kod
Tiskare, knjižare i knjigovežnice
MIROSLAV WEINER
GJURGJEVAC
Zatražite cijeni i proračun za tiskanice!

Na otplatu!
Odjevni zavod „ROYAL“
Ilica 44 (u dvorištu). Telef. 13-47
Štofovi i sva manufakturna roba
na otplatu
uz vrlo povoljne
uvjete.

TELEFON 19-82.

Najjeftinije nabavno vrelo
M. FRIEDMANN
ILICA 7.

TELEFON 19-82.

Preporuča svoje bogato skladište gotovih odijela za gospodu, gospodje i djecu.

ANTUN SEČEN
Modna krojačka dvorana za gospodu
ZAGREB
Ilica broj 77. Telefon 28-87.
Izrađuje odijela po najnovijem i najmodernijem kroju. - Vanjske narudžbe obavljaju se najbrže i najtočnije. Imade uvijek na skladištu najmodernija engleska sukna.

כשר RESTAURACIJA
M. KOHN
ZAGREB, JELAČIĆEV TRG 19. 1.
Menu počam od 15 din. (više vrsti jela).
Primaju se abonenti u i izvan kuće

Strogo כשר
Mesnica
Al. Feliks
Petrinjska 6.

POZOR! POZOR!
Najbolje cipele
domaći ručni proizvod - dobiju se u trgovini
„Uzdanica“
Primaju se narudžbe po mjeri. — Elegantne lak-cipele muške i ženske. — Cijene bez konkurencije. — Preporuča se
„Uzdanica“, proizvod cipela
Eugen Bival, Zagreb
Frankopanska 18. Telefon 19-77.

Zagrebačka tvornica slatkiša
Robert Spiegler i drug k. d.
Ilica broj 65. Ilica broj 65.
Nudjamo prvorazrednu slastičarsku proizvodnju - Torte počam od 30 dinara. Preprodavaoci znatan popust.

TEHNIČKI BUREAU
„TEBIN“
Telef. 27-04 - ZAGREB - Zrinjski trg 15
Auto-gume MICHELIN. Akumulatori VARTA-TUDOR. — Zavod za vulkaniziranje guma. Auto pribor i auto potrepštine. — Stalna stanica za punjenje i popravak akumulatora.

»TRGOVINA UMJETNINA«, EDO ULLRICH
Radiona okvira za slike. — Stalna izložba slikarskih i kiparskih umjetničkih radova.
Ilica broj 40. — ZAGREB. — Ilica broj 40.

PARNA PEKARNA WIESLER
PETRINJSKA 73.
Proizvadjia i razasilje prvorazredni Karlsbadski lječkoviiti dvopek (Zwieback) kao i la. graham kruh uz najkulantnije cijene.

Šrika
pisaći stroj
jest najmodernije i jake konstrukcije, vanrednog materijala i vrlo dugotrajn.
ZASTUPSTVO
„THE REX CO“
ZAGREB, Sajmište 56.

„Gaby“
Kitničarija i parfumerija
Zagreb Nikolićeva 11.

Antialkoholni mliječni restoran
„Obradovljevo Zdravljak“
Zajamčeno naravno mlijeko, kao i svi mliječni proizvodi, prvorazrednog kvaliteta uz najumjereniju cijenu.
Specijalitet „Jogurt zdravljak“

Kako se može postati filmski glumac ili glumica i šta filmski kandidati o filmu znati moraju.
Jedno djelo koje treba da čita svaki prijatelj filma i kina. Prva i jedina literatura na našem jeziku o filmskoj karijeri. **Upravo izašio! Prospekt besplatno!** Cijena Din. 30 i 5 Din. za poštarinu. Narudžbe i novac se šalju:
FILMSKOJ KNJIŽNICI OCEAN-FILMA
Zagreb, Petrinjska ul. 28

POPLUNI
rouge, klot, satin i mode. — Posebna izradba popluna od pahuljica. Zagrebačka industrija popluna **M. JUNG-WIRTH I DRUG**, Zagreb, Vlaška 92

CIPELE
gradjanske i bakandje dobiju se najbolje i najjeftinije samo kod
Trgovina cipela i gamaša
IGNJO MOLNAR
Zagreb, Draškovićeve 4. Telef. 16 01

ZLATOROG
TERPENTIN SAPUN

Kakvoća ovog nenadkriljivog sapuna daje se samo zlatom izvagati.

Da se Zlatorog terpentinov sapun, ovo zaista idealno sredstvo za pranje, kombinirano iz najboljeg sapuna i najfinijeg terpentina i u najširim slojevima pučanstva upozna i u promet stavi, biti će počam od 1. decembra 1925. u svaki tisući komad utisnut po jedan zlatnik od 10 franaka, koji se tek kod pranja sretnom nalazniku blistajući pokaže.
Do sada bilo je već mnogo zlatnika nadjeno. Uvjerite se dakle o nenadkriljivom djelovanju ovog »Zlatnog sapuna« koji se poradi njegove blagoće i ugodnog osvježujućeg mirisa rabi također veoma mnogo i kao toaletni sapun.
Moгуće ste i Vi tako sretni, da nadjete jedan zlatnik!

Željezne krevete
i ostalo željezno pokućstvo izrađuje najsolidnije **„ZMAJ“ D. D. ZAGREB**
Petrinjska ul. 3
Tražite cjenik!

Ljudevit Polak Petrinjska ul. 3
Veliki izbor delikatesa, suhomesnate robe, likera, čaja, ruma, kekisa, raznih riba i južnog voća.
Cijene umjerene. Solidna podvorba

Novost! POZOR Novost!
„Čilim-Krevet“
Najnoviji Patent broj 13798 najpraktičniji na svijetu, što svaka kuća mora da ima, kao i svi hoteli, bolnice, institucije, vojništvo, kupališta itd. stoji samo
Din 550.—
Šaljem poštom pouzecom. Nadalje imadem veliko skladište perja i to: za jastuke i blazine mješano D 60.—, polu-bijelo čehano D 100.—, polu-pahuljice D 200.— kg.
JOSIP BROZVIĆ
Tapetarska i poplunarska radnja i kemička čistiona perja
Zagreb, Boškovićeve ul. 18.

Štampilje, društvene znakove, vignetne, gravure, čekice, emajlirane ploče, signature izrađuje brzo i jeftino **Zavod za rezbariju i štampilje**
BREZINA I DRUG, ZAGREB
Frankopanska ulica broj 9. — Telefon int. broj 8-53.
Prvorazredna bojadisaona i kemička čistiona odjeće
~ MAX PONGRATZ ~
ILICA 48 - ZAGREB - ILICA 48
(gornje dvorište)

»ARTES«
Laštilo za parket podove garantirano najbolje bjelo i žuto, daje bez truda odmah ljepi sjaj. Cijena 1 kutiji ¼ ko Din. 15 — 5 kutija Din. 65., 10 kutija Din. 150 franc. pošt.
Preprodavaoci dobiju popust.
Razašilje Artes kem. lab.
Zagreb Petrinjska 3 III. Telefon 19-97.

Na veliko! Na veliko!
Južno voće
Narandje, Mandarine, limone, smokve, datulje i t. d. nudja svaku količinu uz najjeftinije cijene
Jakob Švarc
Zagreb, Gundulićeva 4.

„SKITI“
LEDENA KOČKA
(DESERTNA ČOKOLADA)
JEST PRAVI UŽITAK!
Samo: za preprodavaoce. poštan. omoti po 3, 5 i 10 kg. brutto uz pouzeće
Naručite odmah kod Konfiserie „MIKADO“
M. DROBAC I DRUG
Zagreb
Gundulićeva ulica broj 17.
NARANDJE! — MANDARINE! — LIMONE!
Trgovina domaćeg i južnog voća i povrća na veliko
MORDO ALKALAY
Telefon 27-12. — ZAGREB. — Gajeva ul. 23.

L. F. KOHN,Nabavljajte pokućstvo kod naše domaće tvornice pokućstva
ZAGREB, Ilica 42. Telefon 2-02.

koja će Vaš dom ukrasiti sa sjajnim namještajem, jeftinije no igdje.

Skladište benzina, strojnog i autoulja.
Petrolej i parafin.
IGNAC ASCHER
Zagreb. — »B« cesta 19a. — Zagreb.**GALOŠE**sniježne cipele, te svu gumenu robu popravlja brzo,
solidno i jeftinoZavod za popravke gumene robe
ZAGREB, PRERADOVIĆEVA ULICA 22.**RICHTEROVO MLJEKARSTVO**

Svi mliječni proizvodi

ZAGREB

Tkalčićeva ul. 1. — Pejačevićev trg 17.

STAKLANA**BRAĆA GROSS**

ILICA 84. ZAGREB Telefon 12-27.

Veletrgovina stakla porculana i kuhinjskog
pribora.

Najjeftinije vrelo za nabavu:

Svih vrsti stakla
Porculana
Svjetiljaka
Ogledala
Okvira
Staklenih ploča
Raznog kuhinjskog pribora**NA MALO I VELIKO**

Najveći izbor letvica za okvire.

Vlastita radionica okvira za slike i ogledala.

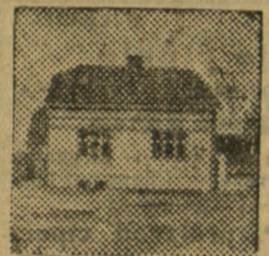
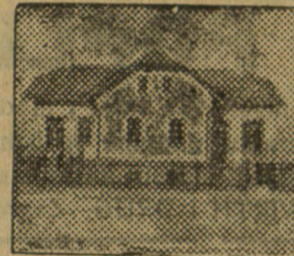
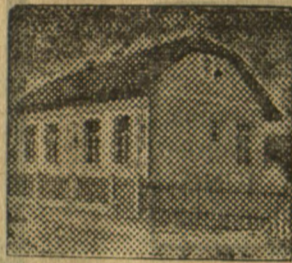
Južno voćenarandže, limuni, maroni, datulje, ba-
demi, smokve, lješnjaci, rusi i t. d.
najjeftinije kod veletrgovine**J. Dragoner, Zagreb-Beograd**

Nikolićeva ul. 4. - Telef. int. 27-83

Brzjavci: Oranges Zagreb.

PAMUKsve vrsti i
u svim brojevima
Žuti — bijeli — farbani**A. ROMANO**
ZAGREB,Boškovićeve ulica broj 15
Brzjavci: DIANA Telefon broj 23-66**MOLINO**žutica platno
šifoni
vata (za poplune)**NAJBOLJA VUNA**kao i svila za jupmere, čarape, veste, vumeni rup-
ci, košulje, sve vrsti DMC robe, razni pamuci,
te pribor za vezenje i pletenje dobije se najjefti-
nije kod**FERDO SCHWARZ I DRUG Zagreb**
Ilica 45. Podružnica: Jurišićeva 12.
Telefon 2-56 Telefon 6-34**MIRKO ŽUGEC**

Zagreb, Duga ul. 13.

Specijalna trgovina: antiknog pokućstva, zbirka
oružja te raznih drugih starinskih predmeta,
ujedno specijalna radionica za restauriranje
antikviteta.**KUĆE NA LUTRIJI**Riješenjem g. ministra Poljoprivrede i Vo-
da od 9. decembra 1925. broj 46806./I. odgo-djeno je vučenje zgoditaka lutrije kuća »Pr-
vog zagrebačkog radničkog društva« na**1. svibnja 1926.**Ovom odgovodom želi društvo omogućiti
svim dosadanjim kupcima srećaka kao i bu-
dućim, da igraju sa svojom srećkom na glavni
zgoditak, pošto do sada nije bio rasprodan
dovoljan broj srećaka. Do sada je bilo prodava-no 18.000 komada srećaka, pa je ovoj odgođi
svrha, da se poluči barem 25.000 komada
srećaka. Osim toga povećaje se lutrija sa još
jednim zgoditkom i to sa darom**Protectora društva****Njegovog Veličanstva Kralja Aleksandra I.**koji se dar sastoji od prekrasnog zlatnog mu-
škog sata. Taj dar izložen je kod tt. Kastner
i Oehller u Zagrebu, Ilica broj 4. Društvo radi
toga pozivlje i umoljava sve dosadanje kupce
i interesente ove lutrije i cjelokupno gradjan-
stvo grada Zagreba, kao što i vanjske prija-
telje radničke sirotinje, da podupira ovu plem-
nitu svrhu najstarijeg našeg humanitarnog
društva u našoj državi, koje se brine u bolesti
i nemoći za svoje članove obojeg spola, dok
ista traje, da se polučeni dobitkom omogućiti
izgradnja društvenih prostorija, a osim toga
pruža se svakom mogućnost, da za
nezatnih 50 dinara postane u evanđelju.U slučaju, da se rasproda potrebna koli-
čina srećaka još i prije 1. svibnja, to će se i
samo vučenje obaviti prije i dan vučenja pu-
tem novina objaviti, vanjskim prodavačima
srećaka pripislat će se izvorna listina vučenja
besplatno.**Prodaja srećaka**obavlja se kao i do sada, te se neka svatko
tko želi rasprodavati srećke obrati izravno na
predsjednika lutrijskog odbora g. Josipa Fra-
na Opavu, Zagreb, Nadbiskupski trg broj 11,
I. kat.**Požurite se sa kupnjom srećaka, da se vučenje obavi još i prije roka.****Tvornica umjetničkog pokućstva**
BOTHE i EHRMAN D. D. ZAGREB**Tvornica:**
Zagreb, Savska cesta broj 25.
Telefon broj 14 i 19-99.**Prodavaonica:**
Zagreb, Ilica 38. ulaz Mesnička ul.
Telefon broj 17-76.**Podružnica:**
Beograd, Kralja Petra ulica 20.**Komisijona skladišta:**Braća Stožir k. d., Bjelovar,
Ivanoslav Dukelić, Gospić,Depolo i Stipčić, Sušak,
Janković i Grujić, Niš,Lazar Stanasijević i Kompanija Skoplje
Josip Pijavić, Split.

— Proizvadjia: pokućstvo svih vrsti i slogova, kompletni uređaj za stanove, banke, hotele, kavane i restauracije. —

SKLADIŠTE TAPETA I KOŽNIH GARNITURA.